

ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG DOTYCZĄCYCH INICJATYWY (bez oceny skutków)

TYTUŁ INICJATYWY	Aktualizacje techniczne wytycznych w sprawie pomocy państwa w kontekście systemu handlu emisjami
WIODĄCA I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	DG ds. Konkurencji – Dział B.3
PRAWDOPODOBNY RODZAJ INICJATYWY	Komunikat Komisji
ORIENTACYJNY TERMIN	IV kwartał 2025 r.
INFORMACJE DODATKOWE	https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52020XC0925%2801%29&qid=1743598788920 oraz https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52021XC1230%2801%29&qid=1743598788920

Dokument przeznaczony wyłącznie do celów informacyjnych. Nie przesądza on o ostatecznej decyzji Komisji co do tego, czy inicjatywa ta zostanie zrealizowana, ani o jej ostatecznej treści. Wszystkie opisane tu elementy inicjatywy, w tym jej harmonogram, mogą ulec zmianie.

A. Kontekst polityczny, określenie problemu i analiza zgodności z zasadą pomocniczości

Kontekst polityczny

W Kompasie konkurencyjności dla UE, Europejskim planie działania w zakresie stali i metali oraz Planie działania na rzecz europejskiego przemysłu chemicznego podkreślono potrzebę ukierunkowanych działań wspierających konkurencyjność i dekarbonizację sektorów energochłonnych.

Wytyczne w sprawie rekompensaty kosztów pośrednich w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) („wytyczne w sprawie pomocy państwa w kontekście EU ETS”) umożliwiają państwom członkowskim zrekompensowanie niektórym energochłonnym sektorom wzrostu cen energii elektrycznej spowodowanego stosowaniem EU ETS.

Aby zapewnić przewidywalność, obowiązujące wytyczne w sprawie pomocy państwa w kontekście EU ETS przyjęto na cały okres obecnego etapu EU ETS, od 2021 r. do 2030 r.; w razie potrzeby przewidziano aktualizację w 2025 r. niektórych parametrów technicznych w oparciu o najnowsze dostępne dane.

W Planie działania na rzecz europejskiego przemysłu chemicznego (przyjętym 8 lipca 2025 r.) wyjaśniono, że ponieważ założenia cenowe przyjęte w momencie przyjmowania obowiązujących wytycznych w sprawie pomocy państwa w kontekście EU ETS nie odzwierciedlają już obecnych warunków rynkowych, a ceny mają obecnie wpływ również na inne sektory, do końca roku Komisja zaktualizuje wytyczne w sprawie pomocy państwa w kontekście EU ETS w celu uwzględnienia dodatkowych sektorów.

Problem, któremu ma zaradzić inicjatywa

Dopuszczając wsparcie dla niektórych sektorów elektrochłonnych w celu zmniejszenia wpływu cen CO₂ na ceny energii elektrycznej, wytyczne w sprawie pomocy państwa w kontekście EU ETS zmniejszają ryzyko ucieczki emisji, a tym samym przyczyniają się do zwiększenia konkurencyjności tych sektorów. Inicjatywa ta stanowi uzupełnienie środków dozwolonych w ramach pomocy państwa na potrzeby Paktu dla czystego przemysłu (CISAF). Wszelkie przypadki pokrywania się tej inicjatywy z możliwościami dostępnymi w ramach CISAF są uwzględniane w specjalnych przepisach CISAF.

Celem inicjatywy jest rozwiązanie głównego problemu opisanego w planie działania na rzecz przemysłu chemicznego, polegającego na tym, że założenia cenowe przyjęte w 2020 r. nie odzwierciedlają już obecnych warunków rynkowych, a ceny mają obecnie wpływ również na inne sektory – a nie tylko te, które w tamtym czasie uznano za kwalifikowalne. Ponadto kiedy w 2020 r. przyjęto wytyczne, przewidziano w nich na 2025 r. aktualizację niektórych parametrów technicznych (wskaźniki emisji CO₂, obszary geograficzne i wskaźniki efektywności), w stosownych przypadkach w oparciu o najnowsze dostępne dane.

Podstawa działania UE (podstawa prawna i analiza zgodności z zasadą pomocniczości)

Finansowanie publiczne, które spełnia kryteria określone w art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”), stanowi pomoc państwa i zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE musi zostać zgłoszone do Komisji. Wytyczne w sprawie pomocy państwa w kontekście EU ETS określają ramy oceny środków, które opierają się na możliwości udzielania przez państwa członkowskie wsparcia zgodnie z art. 10a ust. 6 i art. 10b [dyrektywy 2003/87/WE](#), regulującej [unijny system handlu uprawnieniami do emisji](#).

Niniejsza inicjatywa wchodzi w zakres polityki konkurencji, w której UE ma wyłączne kompetencje (na mocy art. 3 TFUE). W związku z tym [zasada pomocniczości](#) nie ma zastosowania.

Podstawa prawna

Podstawę prawną inicjatywy stanowią art. 107 ust. 1 TFUE, art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i art. 108 TFUE.

Praktyczna potrzeba działania na poziomie UE

Działania na poziomie UE są potrzebne w celu wdrożenia ukierunkowanych aktualizacji wytycznych w sprawie pomocy państwa w kontekście EU ETS, w tym zmian zapowiedzianych w Planie działania na rzecz europejskiego przemysłu chemicznego.

B. Co ma osiągnąć inicjatywa i w jaki sposób?

Zgodnie z Planem działania na rzecz europejskiego przemysłu chemicznego inicjatywa zapewni, by kwalifikowalność sektorów odzwierciedlała wzrost cen CO₂ obserwowany od czasu oceny skutków, odzwierciedlając zwiększone ryzyko ucieczki emisji, a jednocześnie opierała się na dogłębnej ocenie skutków z 2020 r.

Jeżeli chodzi o parametry techniczne, jak wskaźniki emisji CO₂ i obszary geograficzne, najnowsze publicznie dostępne dane zostaną poddane przeglądowi w ramach istniejącej metodyki w celu ich aktualizacji w razie potrzeby.

Jeżeli chodzi o wskaźniki efektywności zużycia energii elektrycznej, Komisja zamierza określić je – wyłącznie w odniesieniu do nowo kwalifikujących się sektorów – w drodze specjalnego badania, które ma zostać przeprowadzone przez niezależnego wykonawcę. Wskaźniki te mają zostać przyjęte jako uzupełnienie wytycznych w sprawie pomocy państwa w kontekście EU ETS w oparciu o specjalne badanie.

Prawdopodobne skutki

Ukierunkowane i techniczne aktualizacje przyczynią się do lepszego uwzględnienia sektorów rzeczywiście zagrożonych ucieczką emisji zgodnie z zakresem i metodyką stosowaną przez Komisję w 2020 r. Przyczyni się to do zwiększenia konkurencyjności sektorów energochłonnych, a tym samym ułatwi dekarbonizację ich procesów produkcyjnych. Aktualizacje parametrów technicznych sprawią, że pomoc będzie obliczana na podstawie najnowszych dostępnych danych, co pozwoli uniknąć nadmiernej rekompensaty.

Aktualizacje będą miały wpływ na dwie główne kategorie zainteresowanych stron: 1. państwa członkowskie i organy przyznające pomoc, które wdrażają programy na podstawie istniejących wytycznych i mogą być zmuszone do dostosowania swoich programów w następstwie zmiany wytycznych; 2. przedsiębiorstwa, ponieważ pomoc, którą mogą otrzymać, może być obliczana w inny sposób. Zmiany mogą być korzystane dla nowych kwalifikujących się sektorów, które będą mogły korzystać z pomocy.
Monitorowanie w przyszłości
Państwa członkowskie, które zgłaszają programy zatwierdzane następnie przez Komisję, będą musiały przedkładać Komisji roczne sprawozdania z wdrażania swoich systemów.
C. Lepsze stanowienie prawa
Ocena skutków
Zgodnie z zasadami lepszego stanowienia prawa ukierunkowany i techniczny charakter tej aktualizacji oznacza, że ocena skutków nie jest konieczna ze względu na ograniczony zakres dostępnych wariantów strategicznych. Wytyczne obowiązują do 2030 r. i zostały dokładnie ocenione w 2020 r., kiedy je przyjmowano. Po przedmiotowej ograniczonej aktualizacji technicznej metody i wnioski z oceny skutków nie zmieniają się; aktualizacja będzie ograniczona do aktualizacji niektórych parametrów w oparciu o obiektywne i weryfikowalne dane.
Strategia konsultacji
Inicjatywa będzie opierać się na ocenie skutków z 2020 r., a jednocześnie obejmie ukierunkowaną aktualizację w odniesieniu do nowszych cen. Zainteresowane strony, dla których przedmiotowa aktualizacja jest istotna, będą miały możliwość przedstawienia informacji technicznych w odniesieniu do określonych wskaźników efektywności zużycia energii elektrycznej dla nowo kwalifikujących się sektorów w drodze badania przeprowadzonego przez niezależnego wykonawcę. Zainteresowane strony mogą udzielać odpowiedzi na niniejsze zaproszenie do zgłaszania uwag do 5 września 2025 r.
Powody prowadzenia konsultacji
Komisja podejmuje działania następcze w związku z zapowiedzią zawartą w planie działania na rzecz przemysłu chemicznego z 8 lipca 2025 r.
Grupa docelowa
Zainteresowane strony obejmują podmioty z branży (np. produkcji aluminium, produkcji organicznych substancji chemicznych) lub organy krajowe (np. ministerstwa, specjalne agencje) wdrażające programy na podstawie istniejących wytycznych.